

DE MAGALHAES-STRAAT EN DE PATAGONIERS.

De geheele lengte van de Magalhaes-straat bedraagt ongeveer 300 Engelsche mijlen, de breedte wisselt tusschen 2 en 15 tot 20 Engelsche mijlen af. Het oostelijk en westelijk gedeelte vertoonen met opzicht tot landschap en klimaat sterke tegenstellingen. In het oosten bevindt zich laag prairie-land zonder eenige boomen, met een helderen hemel en sterken wind; in het westen stijgen hooge, met altijd groene beuken begroeide bergen loodrecht uit de zee op, die, al naar den tijd des jaars, stortregens of hagel en sneeuwjacht aanbrengen. Van het westelijk uiteinde der straat voert een doortocht 360 Engelsche mijlen ver tusschen talloze eilanden naar het noorden en eindigt in de golf van Peñas. Het is nauwelijks overdreven, als men beweert, dat de regen daar nooit volle 24 uren ophoudt. Het kanaal is aanmerkelijk nauwer dan de Magalhaes-straat, en hooge bergen sluiten het van beide zijden zoo in, dat de zon nauwelijks ooit in zijne hoeken dringt. Bij de nautische opheming door kapitein MAYNE kon de scheepsbemanning gedurende een verblijf van drie maanden hunne kleederen niet anders dan bij den stoomketel drogen. Maar trekt eenmaal de nevel van de bergtoppen op, dan is het natuurtooneel boven alle beschrijving grootsch.

Deze van nature droevige doortocht heeft eene groote beteekenis voor den handel; want hij laat de grootste stoomschepen toe noordwaarts naar milder breedten te gaan, zonder aan de hooge zee van den Stillen Oceaan het hoofd te bieden, en Valparaiso te bereiken, zonder

schip en machine aan beschadiging bloot te stellen, zooals de buitenste doortocht zoo licht medebrengt. Tusschen den tijd, toen de beroemde opneming onder kapitein FITZ ROY met het schip *Beagle* volbracht werd (1836), en den tegenwoordigen tijd, is er in de scheepvaart aan het zuideinde van Amerika een nieuw tijdvak begonnen. Gezamenlijke oorlogsschepen en een groot gedeelte der koopvaardijvaarders zijn thans stoombooten, en voor dezen biedt de Magelhaes-sstraat onberekenbare voordeelen boven de stormachtige vaart rondom kaap Hoorn. Vele naar den grooten Oceaan gaande schepen zijn thans 300 tot 400 voet lang en hebben een diepgang van 25 of 26 voet; daarom waren de opnemingen, voor 30 of 40 jaren gemaakt, toen men slechts schepen van 100 voeten lengte en 14 of 15 voet diepgang op het oog had, niet meer te gebruiken. Bovendien zocht en peilde men in dien tijd havens, die den schepen het in- en uitloopen onder zeil toelieten; bij de reusachtige stoombooten van onzen tijd zijn zulke havens niet noodzakelijk, en de nieuwe opneming moest dus naar de nieuwe behoeften der scheepvaart berekend zijn. In het jaar 1867 voer kapitein MAYNE met de *Zealous*, een pantserschip van 4000 tonnenlast, door de straat, en in hetzelfde jaar passeerden haar in het geheel 38 stoomschepen. Thans gaan maandelijks groote poststoombooten van Liverpool naar Valparaiso langs dezen weg; zij leggen den afstand af in 42 dagen en hebben aldus minder tijd nodig dan de overlandpost over Panama.

De opnemingen der Nassau, waarover kapitein MAYNE het bevel voerde, begonnen in December 1866 en eindigden in Mei 1869. Dikwijls ontmoetten de opnemingsafdeelingen in het oostelijk gedeelte der straat Patagoniërs, gekleed in hunne gewone lange mantels van guanacohuiden, die hen zooveel grooter doen schijnen dan zij werkelijk zijn. Hun hoofdman Casimiro sprak Spaansch en verzocht den kapitein bij de eerste ontmoeting om twee flesschen rum, niet voor den stam, zooals hij er tot opheldering bijvoegde, maar als een geschenk van den hoofdman aan den hoofdman. Kapitein MAYNE mat verscheidene mannen; een was 6 voet 10½ duim lang, velen bereikten 6 voet 4 duim; de meeste Patagoniërs, met welke MAYNE omgang had, waren niet meer dan 5 voet 10 tot 11 duim lang; derhalve slechts 4 of 5 duim boven de gemiddelde grootte der Engelschen. De vrouwen zijn betrekkelijk nagenoeg van dezelfde grootte.

Hoe groot de Patagoniërs werkelijk zijn mogen, zoo verhoogt toch hunne dragt, zooals gezegd is, de schijnbare grootte nog aanmerkelijk.

Hunne mantels van guanaco-vel verhoogden schijnbaar hunne gestalte, even zoo als vrouwenkleeding die van een man van ons eigen ras. Bovendien verklaart hunne gewoonte, dat zij op rotsen nevens hunne kleine hutten staande de voorbij varende schepen beschouwen, de overdreven berichten van vroegere reizigers.

De Patagoniërs bepalen zich uitsluitend tot het oostelijk gedeelte der straat; nooit gaan zij westelijk verder dan de Chileensche kolonie van Ponta Arena. Zij bezitten geene kanos en zijn zeer bevreesd een vaartuig te bestijgen.

Verwonderlijk is het onderscheid tusschen hen en de inboorlingen van het meer westelijk gelegen berg- en boschland, ja zelfs die van het oostelijk gedeelte der zuidelijke eilanden, van welke toch slechts eene smalle straat hen scheidt. Dit zijn de Vuurlanders, wier oostelijke afdeeling schooner lichaamsvormen vertoont, dan hunne westelijke stamverwanten, waarschijnlijk wegens het overvloediger gebruik van guanaco-vleesch; maar beide afdeelingen zijn, daarin geheel ongelijk aan de Patagoniërs, valsch van aard. De westelijke Vuurlanders strekken zich ook langs de westelijke kanalen uit en bewonen beide zijden der straat. Zij onderscheiden zich bijna in elk opzicht van de Patagoniërs; want meest zijn zij klein, van niet schoone gestalte en leelijk gelaat; maar een groot voordeel hebben zij in hunnen afkeer van wijn en geestrijke dranken. Kapitein MAYNE bragt ze menigmaal in verzoeking, maar kon ze er nooit toe brengen voor de tweede maal te proeven; daarentegen drinkt ieder Patagoniër zooveel hij maar krijgen kan. Onder de ethnologische punten, waarop de expeditie hare opmerkzaamheid moest richten, was ook dit, of deze lieden ooit lachen. Zij lachten niet slechts dikwijls, maar uit volle keel, zoo menigmaal iets hen vermaakte. Hunne hoofdsterke bestond echter in de nabootsing. Zij spraken alles na, wat men hun voorzeide, en neurieden de melodiën der matrozen; vergeefs poogden zij echter het fluiten na te doen. Zeer vermaakte het hen, als de officieren twee aan twee op het dek heen en weer liepen, en dikwijls gingen zij hand aan hand achter hen aan, wel toeziende, om den rechten tijd tot omkeeren te treffen.

De nieuwe Chileensche kolonie in de straat, bij Ponta Arena, telt thans 800 zielen, en snel wassen rondom hen heen de teekenen der civilisatie. Daar in de nabijheid steenkolen ontdekt zijn, zoo belooft zij spoedig een kolenstation voor de stoomschepen te worden en alle verkeer van de Falkland-eilanden af te trekken, die te ver van de

straat aflaggen om in het thans aangevangen nieuw tijdvak der scheepvaart voor het zuideinde van Amerika van gewicht te zijn.

Gedurende de opnemingen voer de Nassau in een kleine bocht op een eiland, 'St. Magdalena genaamd, 12 engelsche mijlen van Ponta Arena, waarheen nog niemand gekomen was. Terstond werd het schip van honderden van zeehonden omgeven, die, hoogst verbaasd over dezen overval op hun gebied, bij het schip op en neder doken, en de rotsen waren met duizenden van Pinguins bedekt, die op stomme rustige wijze om zich heen zagen. Geen van deze en van andere dieren, van welke het in de bocht wemelde, vreesde voor het nabijkomen des menschen, dien zij nog niet geleerd hadden als hunnen vijand te beschouwen. In het bijzonder omzwermden de Pinguins den indringer, die hunne rotsen besteeg, en beproefden hem in de beenen te pikken.

Naar kapitein R. C. MAYNE, uit A. PETERMANN'S

Dr. A. T. REITSMA.

Mittheilungen.